

INFORMACJA DODATKOWA

I Wprowadzenie do sprawozdania finansowego.

1.1. Nazwa jednostki

Gmina Dąbrowa Górnicza

1.2 Siedziba jednostki

41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 21

1.3. Adres jednostki

41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 21

1.4. Podstawowy przedmiot działalności jednostki

Realizacja zadań z zakresu działalności publicznej gminy i powiatu

2. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem

ROK 2018

3. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne

Sprawozdanie zawiera dane łączne

4. Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

- I. Przyjęte zasady rachunkowości są zgodne z zapisami ustawy o rachunkowości, rozporządzeniem w sprawie planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i Zarządzeniem Nr 2337.2018 Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej z dnia 26.02.2018r. wraz ze zmianą ujętą w Zarządzeniu Nr 2424.2018 Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej z dnia 12.04.2018r.

II. Aktywa i pasywa wycenia się w następujący sposób:

1. *Wartości niematerialne i prawne*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- wartość początkowa pomniejszona o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- a) zakup WNiP o wartości początkowej do 10 000 zł - amortyzacja jednorazowa;
- b) zakup WNiP o wartości początkowej powyżej 10 000 zł - amortyzacja zgodna ze stawkami ujętymi w KŚT, na podstawie przepisów o PDOP;
- c) analogiczne zastosowanie do zakupu wartości niematerialnych i prawnych stanowiących zakup pomocy dydaktycznych;
- d) zastosowanie klasyfikacji budżetowej:
 - dla zakupów do 10 000 zł - paragrafy klasyfikacji wydatków "4",
 - dla zakupów powyżej 10 000 zł - paragrafy klasyfikacji wydatków 606, 608;

2. *Środki trwałe*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- wartość początkowa pomniejszona o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- a) zakup o wartości początkowej powyżej 10 000 zł;
- b) amortyzacja środków trwałych zgodnie ze stawkami ujętymi w KŚT na podstawie przepisów o PDOP;
- c) zakup sprzętu komputerowego i urządzeń wielofunkcyjnych ujmowane są w ewidencji jako środki trwałe bez względu na wartość; pod pojęciem "sprzęt komputerowy" rozumie się zestaw składający się w szczególności z monitora, komputera, drukarki /do 10 000 zł amortyzacja jednorazowa/;
- d) zastosowanie klasyfikacji budżetowej:
 - dla zakupów do 10 000 zł - paragrafy klasyfikacji wydatków "4",
 - dla zakupów powyżej 10 000 zł - paragrafy klasyfikacji wydatków 606, 608;
- e) analogiczne zastosowanie do zakupu środków trwałych stanowiących zakup pomocy dydaktycznych;

3. *Pozostałe środki trwałe*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- a) zakup o wartości początkowej wyższej niż 350 zł, a niższej lub równej 10 000 zł;
- b) sprzęt AGD, RTV, meble - bez względu na wartość, jednak nie mniej niż 350 zł;
- c) ewidencja ilościowo-wartościowa;
- d) analogiczne zastosowanie do zakupu pozostałych środków trwałych stanowiących zakup pomocy dydaktycznych;
- e) składniki, których wartość jest niższa lub równa 350 zł zalicza się bezpośrednio w koszty;

4. *Środki trwałe w budowie*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- wartość początkowa pomniejszona o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- wszystkie ponoszone wydatki realizowane z wydatków inwestycyjnych (finansowane z wydatków inwestycyjnych z odpowiednim paragrafem klasyfikacji wydatków budżetowych "6");

5. *Długoterminowe aktywa finansowe*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- udziały w innych jednostkach wg ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

6. *Należności długoterminowe*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- w kwocie wymagającej zapłaty, z zachowaniem ostrożności

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

7. *Zapasy-materiały*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- wg cen zakupu

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- a) dotyczy m. in.: materiałów biurowych, środków żywności;
- b) jednostka prowadzi gospodarkę magazynową zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości - art. 17 ust. 2 pkt 4;

8. *Należności krótkoterminowe*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- w kwocie wymagającej zapłaty, z zachowaniem ostrożności

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

9. *Krótkoterminowe papiery wartościowe*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- wg ceny (wartości) rynkowej
- wg ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej zależnie od tego, która z nich jest niższa
- wg wartości godziwej-krótkoterminowe inwestycje dla których nie istnieje aktywny rynek

Szczególne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

10. *Środki pieniężne*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- w wartości nominalnej

Szczególne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

11. *Rozliczenia międzyokresowe*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- w wysokości rzeczywiście poniesionych kosztów i innych pozycji, pomniejszonych o dotychczasowe rozliczenia

Szczególne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- a) prowadzenie konta księgowego - 640 "Rozliczenia międzyokresowe kosztów" do rozliczeń zdarzeń o wartości jednostkowej w danym roku powyżej 10 000zł;
- b) niższe kwoty kosztów (poniżej 10 000zł) podlegają zaliczeniu w koszty danego roku jednorazowo;

12. *Fundusze własne*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- w wartości początkowej

Szczególne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

13. *Rezerwy*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- w wartości początkowej

Szczególne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

14. *Zobowiązania długoterminowe*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- w kwocie wymagającej zapłaty

Szczególne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

15. *Zobowiązania krótkoterminowe*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- w kwocie wymagającej zapłaty

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

16. *Rozliczenia międzyokresowe przychodów*

Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów:

- w wartości początkowej

Szczegółne zasady wyceny aktywów i pasywów:

-

III. Jednostki dokonują odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w następujący sposób:

- a) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza i amortyzuje w okresach miesięcznych, metodą liniową począwszy od pierwszego dnia następnego miesiąca, w którym zostały przyjęte do używania i stosuje stawki amortyzacyjne określone w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych tj. amortyzację podatkową,
- b) jednostka urzędu stosuje indywidualne stawki amortyzacyjne dla majątku powstałego w wyniku realizacji projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Dąbrowa Górnicza” współfinansowanego środkami z Unii Europejskiej, majątku powstałego w wyniku innych inwestycji prowadzonych przez miasto oraz pozostałego majątku, który będzie podlegał dzierżawie.

IV. Jednostki dokonują odpisów aktualizujących wartość aktywów według następujących zasad:

- a) dla należności niepodatkowych zgodnie art. 35b ustawy o rachunkowości.
- b) dla należności podatkowych:
 - odpis aktualizujący indywidualny - zgodnie z art. 35b ustawy o rachunkowości,
 - odpis aktualizujący grupowy, zgodnie z zasadą wiekowania odrębnie dla każdego rodzaju podatku z podziałem na osoby prawne i osoby fizyczne

5. Inne informacje

BRAK

II. Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:

- 1.1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotyczących amortyzacji lub umorzenia.

Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów wg układu w bilansie	I. Wartości niematerialne i prawne	1.1. Grunty	1.2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1.3. Urządzenia techniczne i maszyny	1.4. Środki transportu	1.5. Inne środki trwałe
Wartość – stan na początek roku obrotowego	11 195 450,50	367 314 254,35	1 806 970 511,28	78 721 115,17	9 107 998,68	18 406 084,46
Zwiększenia wartości początkowej:	895 166,44	22 811 252,69	177 200 180,48	5 681 744,87	165 468,43	2 229 671,82
- aktualizacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- przychody	895 166,44	22 811 252,69	177 200 180,48	5 644 415,04	165 468,43	1 953 354,24
- przemieszczenie (między grupami)	0,00	0,00	0,00	37 329,83	0,00	276 317,58
Zmniejszenie wartości początkowej:	260 570,39	13 173 735,81	44 659 425,66	5 029 511,64	261 885,74	489 260,19
- zbycie	0,00	3 115 461,06	1 569 327,84	0,00	800,00	0,00
- likwidacja	245 937,55	0,00	1 707 394,74	1 661 790,01	0,00	216 804,59
- inne	14 632,84	10 058 274,75	41 382 703,08	3 367 721,63	261 085,74	272 455,60
Wartość – stan na koniec roku obrotowego	11 830 046,55	376 951 771,23	1 939 511 266,10	79 373 348,40	9 011 581,37	20 146 496,09
Umorzenie – stan na początek roku obrotowego	10 619 986,33	0,00	450 084 682,87	44 350 175,39	8 168 848,73	13 850 203,08
Zwiększenia w ciągu roku obrotowego:	686 861,83	0,00	52 960 833,83	5 966 689,02	406 812,40	1 589 500,27
- aktualizacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- amortyzacja za rok obrotowy	626 927,67	0,00	52 630 832,73	5 601 437,37	406 812,40	1 461 878,08
- inne	59 934,16	0,00	330 001,10	365 251,65	0,00	127 622,19
Zmniejszenie umorzenia	260 570,39	0,00	3 613 231,43	1 889 217,07	250 600,53	221 271,11
Umorzenie – stan na koniec roku obrotowego	11 046 277,77	0,00	499 432 285,27	48 427 647,34	8 325 060,60	15 218 432,24
Wartość netto składników aktywów:						
- stan na początek roku	575 464,17	367 314 254,35	1 356 885 828,41	34 370 939,78	939 149,95	4 555 881,38
- stan na koniec roku	783 768,78	376 951 771,23	1 440 078 980,83	30 945 701,06	686 520,77	4 928 063,85

1.2. Aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami.

Lp.	Wyszczególnienie	Aktualna wartość rynkowa	Dodatkowe informacje
1.	Grunty	77 667 360,00	Dotyczy 48 działek
2.	Budynki	1 005 450,00	Dotyczy 2 budynków
3.	Dobra kultury	0,00	-

1.3. Kwota dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota odpisów	Dodatkowe informacje
1.	Długoterminowe aktywa niefinansowe	0,00	-
2.	Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	-

1.4. Wartość gruntów użytkowanych wieczysto.

Lp.	Treść (nr działki, nazwa)	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu w trakcie roku		Stan na koniec roku obrotowego
				zwiększenia	zmniejszenia	
1.	Grunty użytkowane wieczysto	<i>Powierzchnia /w ha/:</i>	36,2219	0,1151	0,0697	36,2673
		<i>Wartość:</i>	6 582 294,72	77 723,27	45 306,25	6 614 711,74

1.5. Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	zmniejszenia	
1.	Grunty	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Budynki	0,00	0,00	0,00	0,00

1.6. Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu w trakcie roku		Stan na koniec roku obrotowego
				zwiększenia	zmniejszenia	
1.	Akcje i udziały	225 271 492	218 364 010,42	0,00	0,00	218 364 010,42
2.	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1.7. Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego z uwzględnieniem stanu należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych).

Lp.	Grupa należności (wg układu bilansu)	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu w trakcie roku obrotowego			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	
1.	A.III. Należności długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	B.II.1. Należności z tytułu dostaw i usług	74 533 548,27	12 533 323,69	0,00	6 058 224,43	81 008 647,53
3.	B.II.2. Należności od budżetów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	B.II.3. Należności z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	B.II.4. Pozostałe należności	93 559 954,29	69 135 054,29	2 796 582,28	62 040 774,88	97 857 651,42

1.8. Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie w ciągu roku	Wykorzystanie w ciągu roku	Rozwiązanie w ciągu roku	Stan na koniec roku obrotowego
1.	Rezerwy długoterminowe ogółem na pozostałe koszty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Rezerwy krótkoterminowe ogółem na pozostałe koszty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Ogółem rezerwy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

- 1.9. Podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego okresie spłaty:**
a) powyżej 1 roku do 3 lat,
b) powyżej 3 lat do 5 lat,
c) powyżej 5 lat

Dane wynikają z bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Lp.	Zobowiązania	Okres wymagalności						Razem	
		powyżej 1 roku do 3 lat		powyżej 3 lat do 5 lat		powyżej 5 lat			
		stan na							
		BO	BZ	BO	BZ	BO	BZ	BO	BZ
1.	kredyty i pożyczki	1 040 998,00	424 258,00	3 620 113,83	2 978 064,00	269 309 427,55	282 589 147,15	273 970 539,38	285 991 469,15
2.	z tytułu emisji dłużnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	inne zobowiązania finansowe (wekslowe)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	pozostałe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem		1 040 998,00	424 258,00	3 620 113,83	2 978 064,00	269 309 427,55	282 589 147,15	273 970 539,38	285 991 469,15

- 1.10 Kwotą zobowiązań w sytuacji, gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego.**

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota zobowiązań	Dodatkowe informacje
1.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego zgodnie z przepisami o rachunkowości	0,00	-
2.	Zobowiązania z tytułu leasingu zwrotnego zgodnie z przepisami o rachunkowości	0,00	-

1.11 Łączną kwotą zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zobowiązań.

Lp.	Rodzaj zabezpieczenia	Kwota zobowiązania		Kwota zabezpieczenia		Na aktywach trwałych		Na aktywach obrotowych	
		na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku
1.	Weksle	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Hipoteka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Zastaw, w tym: <small>zastaw skarbowy</small>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Inne (gwarancja bankowa, kara umowna)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1.12 Łączną kwotą zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń.

Lp.	Tytuł zobowiązania warunkowego	Stan	
		na początek roku	na koniec roku
1.	Udzielone gwarancje i poręczenia, w tym: udzielone dla jednostek powiązanych	0,00	0,00
2.	Kaucje i wadia	0,00	0,00
3.	Zawarte, lecz jeszcze niewykonane umowy	0,00	0,00
4.	Nieuznane roszczenia wierzyciela	0,00	0,00
5.	Inne	0,00	0,00
Ogółem		0,00	0,00

1.13 Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie.

Lp.	Wyszczególnienie (tytuły)	Stan na	
		początek roku obrotowego	koniec roku obrotowego
1.	Ogółem czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	162 652,73	262 369,19
	- opłacone z góry czynsze	11 388,98	4 355,40
	- prenumeraty	9 290,60	20 957,95
	- polisy ubezpieczenia osób i składników	74 321,21	103 648,63
	- licencje, abonamenty i inne	67 651,94	133 407,21
2.	Ogółem rozliczenia międzyokresowe przychodów	1 494 885,31	1 182 630,72

1.14 Łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Otrzymane gwarancje	48 522 837,02	Gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe wykonawców umów zgodnie z PZP
2.	Otrzymane poręczenia	-	-
Ogółem		48 522 837,02	-

1.15 Kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Odprawy emerytalne	3 765 224,14	-
2.	Nagrody jubileuszowe	3 721 615,73	-
3.	Ekwiwalenty za urlopy	665 274,36	-
4.	Inne /m in. ekwiwalent za okulary, odzież, pranie odzieży, upominki dla emerytów, podnoszenie kwalifikacji/	1 652 422,38	-
Ogółem		9 804 536,61	-

1.16 Inne informacje

Odpis na ZFŚS: **10.494.004,84.**

Należności z tytułu dochodów budżetowych: **37.399.599,12**

2.

2.1. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Materiały	0,00	-
2.	Towary	0,00	-

2.2. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie; w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w tym: - odsetki, które powiększyły ten koszt w roku obrotowym - różnice kursowe, które powiększyły ten koszt w roku obrotowym	148 732 898,61 1 715 665,26 0,00	

2.3. Kwota i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Przychody: - o nadzwyczajnej wartości - które wystąpiły incydentalnie	0,00 0,00 14 653,63	Odszkodowania
2.	Koszty: - o nadzwyczajnej wartości - które wystąpiły incydentalnie	0,00 0,00 0,00	

2.4. Informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych.

 Nie dotyczy

2.5. Inne informacje

-

3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki.

Umorzenia pozostałych środków trwałych - 46.131.891,77

Umorzenia księgozbiorów - 3.319.974,48

.....
główny księgowy

.....
rok, miesiąc, dzień

.....
kierownik jednostki